

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гумантарний університет
Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій**

**АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.**

Рівне – 2021

УДК: 373

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 27.05.2021 р.)

Редакційна колегія:

- Постоловський Руслан Михайлович** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук, професор, перший проректор РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Дейнега Олександр Вікторович** – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна** – доктор економічних наук, професор, декан факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ;
- Лісова Світлана Валеріївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Поліщук Наталія Валодимирівна** – доктор філософських наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Дупак Надія Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Фещук Юрій Вікторович** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Герасименко Олександр Анатолійович** – кандидат історичних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ.

Рецензент:

- Савченко Лариса Олексіївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики технологічної освіти ДВНЗ (Криворізький Національний університет);
- Шевців Зоя Михайлівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти (Рівненський державний гуманітарний університет).

Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів. Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Рівне, 28 квітня 2021 року). Рівне: РВВ РДГУ, 2021. 140 с.

У збірнику представлені матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів”.

Розглядаються актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки фахівців профільної та вищої освіти, сфери обслуговування (Готельно-ресторанної справи), вимоги сучасної школи до якісної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій, можливості впровадження сучасних педагогічних технологій у систему підготовки компетентного фахівця вищого навчального закладу.

Збірник призначений для науковців, викладачів, магістрів, здобувачів вищої освіти, а також для широкого кола читачів.

ЗМІСТ

<i>Герасименко О.А.</i> Реалізація та зміст дисципліни «Основи техніки і технологій» для майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.	5
<i>Герасименко О.А., Коваль В.В.</i> Особливості використання методу наочності під час формування в учнів 7-8 класів вміння оздоблювати вироби різьбленням на уроках трудового навчання.	8
<i>Дупак Н.В.</i> Теоретико-методологічні засади професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи у контексті євроінтеграційних процесів.	14
<i>Жукова А.М.</i> Загальні концептуальні засади формування професійно-педагогічної компетентності у майбутніх педагогів.	19
<i>Кирильчук Ю.В.</i> Активізація навчально-пізнавальної діяльності особистості як необхідна умова підвищення якості підготовки майбутніх вчителів технологій.	25
<i>Кирильчук Ю.В., Лесковець А.М.</i> Теоретичні засади розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.	29
<i>Лісова С.В.</i> Особливості ефективної професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи в умовах вищого навчального закладу.	33
<i>Літвінчук С.Б.</i> Професійна підготовка майбутніх фахівців-аграріїв в контексті викликів сьогодення.	39
<i>Мойсеєць К.В.</i> Текстова вишивка як елемент кодування слів.	42
<i>Парфенюк О.В.</i> Аналіз графічної підготовки здобувачів вищої освіти у ЗВО України та зарубіжжя.	49
<i>Поліщук Н.В., Гречко В.О.</i> Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання та фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) при вивченні дисципліни «Основи проектування та моделювання».	54
<i>Поліщук Н.В., Крунич В.Р.</i> Основи дизайну у професійній діяльності педагога професійного навчання та фахівця сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа).	62
<i>Саванчук О.А.</i> використання сучасних прогресивних технологій у формуванні творчої компетентності майбутнього вчителя трудового навчання.	70
<i>Симонович Н.В., Варфоломєєв Д.І.</i> Змістова характеристика проектно-технологічної компетентності учнів старших класів та її розвиток у процесі трудового навчання.	75
<i>Симонович Н.В., Король О.В.</i> Формування підприємницької компетентності учнів 10-11-х класів у процесі вивчення предмету «Технології».	80
<i>Сингаївський Д.В., Бохін Я.С.</i> Теоретичні основи розвитку графічної компетентності в учнів старших класів на гурткових заняттях з технічної творчості.	84

Улітіна К.А. Професійна підготовка фахівців у вищих закладах освіти в контексті Болонського процесу.	88
Фещук Ю.В., Боюка Ю.А. Графічна компетентність учнів старших класів та її розвиток на заняттях з предмету «Технології» з використанням SMART-технологій.	91
Фещук Ю.В., Герасименко О.А. Використання методу вправ у процесі вивчення профілю «Основи дизайну» в 10-х класах.	94
Фещук Ю.В., Качинська І.М. Теоретичні аспекти розвитку вмінь розробки структурованої документації в учнів старших класів на заняттях предмету «Технології».	99
Шурин О.І. Реалізація ІКТ у процесі фахової підготовки майбутніх учителів технологій.	103
Яциур М.С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в профорієнтаційній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	106
Яциур М.С. Формування профорієнтаційної компетентності у майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	114
Яциур М.С., Кручик О.В. Професійна спрямованість учнів старших класів яка розвивається в процесі профільного навчання.	121
Яциур М.С., Максименко І.М. Професійні наміри старшокласників та їх розвиток у процесі профільного навчання.	128
Яремчук І.А. Формування професійних компетентностей сучасного вчителя трудового навчання.	133
Відомості про авторів.	137

закладу, ми можемо констатувати, що такий підхід до навчання дасть змогу втілити в життя тенденцію формування вільної, креативної особистості майбутнього фахівця.

Список літератури:

1. STEM-освіта. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/stem-osvita/> (дата звернення: 10.03.2021).
2. Балик Н.Р. Підходи та особливості сучасної STEM-освіти. Фізико-математична освіта: науковий журнал. 2017. Випуск 2 (12). С. 26-30.
3. Концепція Нової Української школи. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 09.04.2021 р.).
4. План заходів щодо реалізації концепції розвитку STEM-освіти до 2027 року. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/oprilyudneno-plan-zahodiv-shodo-realizaciyi-konceptsiyi-rozvitku-stem-osviti-do-2027-roku> (дата звернення: 16.04.2021 р.).
5. Проект концепції STEM-освіти в Україні. URL: http://mk-kor.at.ua/STEM/STEM_2017.pdf (дата звернення: 12.03.2021).
6. Трудове навчання. Оновлена програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (2017 р.). Портал Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/2-trudove-navchannya-5-9.doc> (дата звернення: 11.03.2018).

УДК: 373.5016:331-047.22

Н.В. СИМОНОВИЧ

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної освіти,
трудового навчання та технологій,

Рівненський державний гуманітарний університет

Д.І. ВАРФОЛОМЄВ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.10. Середня освіта (Трудове навчання та технології),
Рівненський державний гуманітарний університет

ЗМІСТОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ТА ЇЇ РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Оновлення всіх сторін життя суспільства, необхідність виходу на рівні науково-технічного прогресу, забезпечення високої ефективності виробництва, як найповнішого

розвитку творчого потенціалу – все це ставить перед загальноосвітньою школою абсолютно нові навчальні і виховні завдання. Необхідно, щоб навчання формувало новий тип мислення, новий стиль діяльності, орієнтований на ефективніше вирішення виробничих, соціальних, культурних і багатьох інших проблем.

Предметна проектно-технологічна компетентність формується в предметно-перетворювальній проектно-технологічній діяльності. Саме тому фундаментальним ядром сучасного трудового навчання в основній школі є проектно-технологічна діяльність як універсальний спосіб пізнання і перетворення реальності: від ідеї до її реалізації. В процесі цієї діяльності формується творче мислення учнів, їхня здатність розв'язувати проблеми в різних сферах діяльності. Найголовнішим освітнім продуктом кожного учня в процесі трудового навчання є сформована проектно-технологічна компетентність – усвідомлене володіння способами й операціями проектно-технологічної діяльності для успішного розв'язання проблеми (створення і виготовлення об'єкта праці) в соціально-комунікативній взаємодії з іншими.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Актуальні аспекти продуктивного трудового навчання в основній школі розкриваються в працях П. Атугова, С. Батишева, І. Волощука, Р. Гуревича, В. Мадзігона, Є. Мілеряна, В. Полякова, М. Скаткіна, Г. Терещука, Д. Тхоржевського, але проектний компонент трудового навчання ними не досліджувався. Питання методики виконання учнівських проєктів як завершальних циклів проектно-технологічної діяльності в наш час є об'єктом багатьох наукових досліджень. Найбільш ґрунтовно ці питання розкриваються в працях В. Бербець, Т. Бербець, В. Вдовченка, О. Коберника, Т. Кравченко, В. Тименка, С. Ящука. Психологічні основи проектно-технологічної діяльності відображені в працях Н. Матяш, В. Моляко, В. Слободчикова, В. Шадрикова, Г. Щедровицького.

Питання формування і розвитку проектно-технологічної компетентності учнів знайшли відображення в багатьох чинних нормативних документах із питань освіти. Так, у Державному стандарті базової і повної середньої освіти зазначено, що мета освітньої галузі «Технології» полягає в формуванні й розвитку проектно-технологічної компетентності учнів, що відображується в збагаченні їх творчого потенціалу та подальшій соціалізації в суспільстві [2, с. 5].

Формування цілей статті (постановка проблеми). Метою статті є розкриття змісту та суті проектно-технологічної компетентності учнів старших класів та її розвитку у процесі трудового навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сьогодні, основним результатом навчання повинні стати не система знань, умінь і навичок, а здатність людини діяти в конкретній життєвій ситуації. Таким чином, компетентнісний підхід проявляється

як оновлення змісту освіти у відповідь на мінливу соціально-економічну реальність.

Компетентнісний підхід є об'єктивною вимогою сучасності та закономірно пов'язаний з концепцією неперервної освіти протягом усього життя, яка вимагає перегляду цілей, форм, методів і засобів навчання, з неминучою орієнтацією на інформаційно-комунікаційні технології, на самоосвіту, неформальні освітні структури, технології педагогіки співробітництва. Як відомо, компетентнісний підхід – це підхід, який акцентує увагу на результатах освіти не як суми засвоєної інформації, а як здатності людини діяти в різних ситуаціях. У цьому зв'язку сформовану компетентність учня можна розглядати основним якісним показником освітнього результату і, відповідно, це досягнення можна вважати педагогічною метою, що найбільш повно відображає потреби суспільства й особистості. Зміни в галузі педагогічних цілей викликають необхідність змін у змісті загальнопредметної освіти через рівень навчального предмета, навчального матеріалу, рівень взаємодії вчителя та учня.

Найбільш успішно компетентнісний підхід реалізується в технології проектної діяльності. Саме в ній закладені умови для успішного оволодіння надпредметними вміннями і навичками, формування активної ініціативної думуючої особистості. У сучасних умовах реалізація будь-якого проекту передбачає використання інформаційно – комунікаційних технологій, що дають можливість моделювання ситуацій, багатоваріантність вибору. Саме проектна технологія дає можливість створити найбільш сприятливі умови процесу навчання, що дозволяє кожному учневі відчувати свої можливості, інтелектуальні спроможності для досягнення певної цілі [9].

Навчальний проект з точки зору учня – це можливість зробити щось цікаве самостійно, в групі або самому, максимально використовуючи свої можливості; це діяльність, що дозволяє проявити себе, спробувати свої сили, докласти свої знання, принести користь і показати публічно досягнутий результат; це діяльність, спрямована на вирішення цікавої проблеми, сформульованої самими учнями у вигляді мети і завдання, коли результат цієї діяльності – знайдений спосіб розв'язання проблеми – носить практичний характер, має важливе прикладне значення і, що досить важливо, цікавий і значимий для самих відкривачів. Метод проектів – це дидактичний засіб для навчання проектуванню – вмінню знаходити вирішення різних проблем, які постійно виникають у житті людини, яка займає активну життєву позицію. Він дозволяє виховувати самостійну і відповідальну особистість, розвиває творчі і розумові здібності – необхідні якості розвиненого інтелекту [5]. Особливість проектного навчання полягає в тому, щоб створити умови, за яких учні: самостійно і охоче отримують потрібні знання з різних джерел; вчать користуватися набутими знаннями для вирішення пізнавальних і практичних завдань; набувають комунікативні вміння, працюючи в різних групах; розвивають у себе дослідницькі вміння (вміння виявлення проблем, збору

інформації, спостереження, проведення експерименту, аналізу, побудови гіпотез, узагальнення); розвивають системне мислення [1].

Діюча програма трудового навчання та технологій зорієнтована на розвиток творчого потенціалу кожного учня і побудована на основі технологій проектного навчання. Результатом діяльності учнів при вивченні обов'язкової складової програми є виріб, а будь-якого варіативного модуля – проект.

Під час виконання навчальних проектів акцент у роботі учнів переноситься на розвиток творчого і критичного мислення, уміння працювати з інформаційними джерелами, різними видами проектно-технологічної документації; формування в учнів навичок проектно-технологічної діяльності, уміння здійснювати аналіз та оцінку технологічних об'єктів, свідомо обирати ті чи інші технологічні процеси, трудові прийоми і технічні засоби. Таким чином, знання, уміння та навички, якими повинні оволодіти учні різних класів, є передумовою для успішного вирішення ними задач проектно-технологічної діяльності, розвитку творчого підходу у вирішенні технологічних завдань.

Робота над проектом – практика особистісно орієнтованого навчання в процесі конкретної праці учня, на основі його вільного вибору, з урахуванням його інтересів [8]. У свідомості учня це має такий вигляд: "Про все, що я дізнаюся, я знаю, для чого це мені потрібно і де я можу ці знання застосувати". Для педагога – це прагнення знайти розумний баланс між академічними і прагматичними знаннями, уміннями та навичками.

Націнніше у проектуванні є те, що саме ця діяльність привчає дітей до самостійної, практичної, планової і систематичної роботи, виховує прагнення до створення нового або існуючого, але вдосконаленого виробу, формує уявлення про перспективи його застосування; розвиває морально-трудова якість, загально цінні мотиви вибору професії і працелюбність [7]. При цьому важливо пам'ятати, що особливу увагу необхідно приділяти тому, щоб учні не втрачали інтерес до цього процесу, слідкувати, щоб вони доводили свої наміри, особливо в праці, до кінця [6].

В Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти зазначено, що «проектно-технологічна компетентність – це здатність застосовувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності», а також, що «завданнями навчання технологій є: формування цілісного уявлення про розвиток матеріального виробництва, роль техніки, проектування і технологій у розвитку суспільства; розвиток технологічних умінь і навичок учнів; усвідомлення учнями значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань; реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері технологічної діяльності; оволодіння вмінням оцінювати власні результати предметно-перетворювальної діяльності та рівня сформованості ключових і предметних компетентностей» [2]. У свою чергу, в науковій літературі поняття «компетенція» та «компетентність» набули широкого розповсюдження. Так, «компетенція» включає сукупність взаємопов'язаних характеристик особистості

(знань, умінь, навичок, професійно важливих якостей, способів діяльності), а «компетентність» – володіння людиною відповідною компетенцією, що включає його особистісне ставлення до неї та предмету діяльності – це якість, повнота та досконалість володіння ними, а також, яким саме чином компетенція проявляється в діяльності [3; 4].

Отже, проектно-технологічна компетентність – це здатність застосовувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Метою сучасного освітнього процесу при формуванні проектно-технологічної компетентності учнів старших класів у процесі трудового навчання є не засвоєння готових знань, а оволодіння технологіями, методами та засобами, що забезпечать продукування креативних (неочікуваних) результатів, творчих ідей. Оволодіти проектно-технологічною компетентністю – значить виокремлювати основну задачу (проблему) і знаходити способи її оптимального вирішення у трудовій діяльності. Перспективи подальших досліджень у зазначеному напрямку полягають у розробці змісту та методики використання ігрових технологій для розвитку проектно-технологічної компетентності учнів старших класів у процесі трудового навчання.

Список літератури:

1. Бербец В.В. Проектно-технологічна діяльність учнів на уроках трудового навчання: теорія і методика: [монографія] / В.В. Бербец, Т.М. Бербец, Н.В. Дубова та ін.; за заг. ред. О.М. Коберника. Київ. Наук. світ. 2003. 172 с.
2. Державний стандарт базової і повної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392. Урядовий кур'єр. 2012. № 19 (01.02.2012).
3. Єрмаков І.Г. Компетентнісний потенціал проектної діяльності. Проектна діяльність у школі / упорядник М. Голубенко. Київ: Шкільний світ. 2006. С. 5-18.
4. Коберник О.М. Компетентнісний підхід в технологічній освіті. Проблеми трудової і професійної підготовки: зб. наук. пр. Слов'янськ: СДПУ, 2008. Вип. 12. С. 9-16.
5. Коньок М.М. Проектно-технологічна діяльність учнів на уроках з трудового навчання // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Чернігів: ЧДПУ, 2008. Вип 53. С. 97-100.
6. Мачача Т.С. Формування проектно-технологічної культури учнів основної школи у процесі трудового навчання: дис. канд. пед. наук: 13.00.02. Київ. 2011. 233 с.
7. Проектно-технологічна діяльність учнів на уроках трудового навчання: теорія і практика: монографія / В.В. Бербец, Т.М. Бербец, Н.В. Дубова та ін.: за заг. ред. О.М. Коберника. Київ. Наук. світ. 2003. 172 с.

8. Сидоренко В.К. Проектно-технологічний підхід як основа оновлення змісту трудового навчання школярів / В.К. Сидоренко // Трудова підготовка в закладах освіти. 2004. №4. С. 2-4.
9. Чобіток І.Ю. Проектна технологія навчання як засіб формування компетентностей учнів на уроках природничого циклу. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gumal/pages/vyp14/Chobitok.pdf.

УДК: [373.5.016:331]:338.22-047.22

Н.В. СИМОНОВИЧ

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної освіти,
трудового навчання та технологій,

Рівненський державний гуманітарний університет

О.В. КОРОЛЬ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.10. Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Рівненський державний гуманітарний університет

ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10-11-Х КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ»

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Оновлення шкільної економічної освіти, трансформаційних змін в суспільстві та економіці України і Європейського Союзу стало дуже важливим питанням. Такі зміни в суспільстві породжують новий попит на економічні знання як у школярів так і у дорослих. Школа повинна готувати учнів не лише як носіїв знань, а й як особистостей, що будуть конкурентноспроможними, здатними використовувати здобуті знання у будь якій сфері життя. Ці завдання допоможе розв'язати формування в учнів ключової підприємницької компетентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Проблема формування ключових компетентностей учнів стала предметом дослідження багатьох науковців. На рівні загальних положень вона висвітлена в працях І. Зимньої, В. Краєвського, О. Овчарук, О. Пометун, О. Савченко, І. Родигіної, А. Хуторського; на рівні методики формування різних видів компетентностей учнів під час вивчення трудового навчання в роботах: А. Терещук (ключові компетентності); Н. Боринець (предметна компетентність); О. Мельник, В. Туташинський, В. Гащак (предметна, ключові компетентності); О. Коберник, В. Титаренко, О. Савченко (проектно-технологічна компетентність); О. Гур'янова, Н. Мироненко (інформаційна компетентність); О. Царенко (екологічна компетентність). Проте, проблема формування підприємницької

Наукове видання

АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.

Упорядники: Герасименко Олександр Анатолійович,
Дупак Надія Василівна,
Поліщук Наталія Володимирівна,
Симонович Наталія Василівна,
Фещук Юрій Вікторович

Друкується без редакційної правки

Відповідальний за випуск Лісова С.В.

Здано до набору 19.04.2021 р. Підписано до друку 26.05.2021 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 11,1.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету,
33028, м. Рівне, вул. С.Бандери, 12